

PREȘEDINTELE REPUBLICII MOLDOVA
ПРЕЗИДЕНТ РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

Bd. Ștefan cel Mare nr. 154, MD-2073, Chișinău

Бул. Штефан чел Маре, 154, MD-2073, Кишинэу

24 ianuarie 2013

№. 011-06-01

Stimate Doamnăle Președinte al Parlamentului,

La 21 decembrie 2012 Parlamentul a adoptat Legea nr. 297 pentru completarea Codului penal al Republicii Moldova nr. 985-XV din 18 aprilie 2002, pe care a remis-o, spre promulgare, Președintelui Republicii Moldova.

Prin legea în cauză Parlamentul a exceptat de la aplicarea de către Președintele Republicii Moldova a grațierii pentru unele categorii de condamnați.

În urma examinării acestui act legislativ, menționez următoarele:

Prin amendarea art. 108 din Codul penal al Republicii Moldova, Legiuitorul a limitat dreptul discreționar al Președintelui Republicii Moldova de a acorda grațiere individuală, drept garantat de art. 88 lit. e) din Constituție.

Articolul 108 din Codul penal prevede că grațierea se acordă de către Președintele Republicii Moldova în mod individual și este actul prin care persoana condamnată este liberată, în tot sau în parte, de pedeapsa stabilită ori pedeapsa stabilită este comutată.

Astfel, grațierea este dreptul exclusiv al Președintelui Republicii Moldova, garantat de Constituție, ce poate fi plasat în rîndul acțiunilor de protecție a drepturilor omului, și un act de clemență al puterii supreme, prin care șeful statului acționează în baza competenței sale avînd libertatea de a evalua temeiurile grațierii.

La baza luării deciziei privind grațierea condamnatului stau atît principiul umanismului, cît și principiile politicii penale a statului.

Potrivit art. 72 alin. (3) lit. o) din Constituție, Parlamentul adoptă legi organice care reglementează acordarea amnistiei și grațierii.

În acest context, Curtea Constituțională, în Hotărîrea nr. 20 din 16 mai 2000 pentru controlul constituționalității art. 53² din Codul penal, a menționat că Parlamentul este în drept să adopte legi care să definească noțiunile de amnistie și grațiere, precum și regimul lor juridic, ceea ce este în prezent specificat în art.108 din Codul penal.

*Domnului Marian LUPU,
Președintele Parlamentului*

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA	
O. D. P. Nr. <u>158</u>	
<u>25</u>	<u>01</u> 2013
Ora	

În aceeași hotărîre, Curtea Constituțională a relevat că emiterea actului de grațiere este o prerogativă a Președintelui Republicii Moldova, care exercită această atribuție constituțională în numele statului.

Totodată, în opinia Curții, dispozițiile constituționale nu limitează dreptul Președintelui Republicii Moldova de acordare a grațierii.

În contextul acestor constatări, consider că Parlamentul nu este în drept să limiteze, printr-o lege organică, dreptul șefului statului la acordarea grațierii individuale.

Aproape în toate țările dreptul de a acorda grațieri este atribuit prin Constituție șefului statului.

Din perspectiva dreptului comparat, soluțiile majorității țărilor europene vin în sensul acordării grațierii individuale exclusiv de către șeful statului și fără a stabili anumite restricții sau limitări la exercitarea dreptului acestuia de a acorda grațiere individuală.

Faptul că numărul unor anumite categorii de infracțiuni este în creștere și constituie o problemă socială acută sau că în anumite perioade un decret de acordare a grațierii individuale are o mai mare rezonanță socială nu poate schimba regimul juridic aplicabil instituției grațierii.

De asemenea, conform art. 6 din Legea Supremă, în Republica Moldova puterea legislativă, executivă și judecătorească sînt separate și colaborează în exercitarea prerogativelor ce le revin, potrivit prevederilor Constituției.

Adoptarea de către Parlament a legilor care limitează dreptul Președintelui Republicii Moldova la acordarea grațierii individuale, garantat de art. 88 din Constituție, aduce atingere principiului separației puterilor în stat. Or, imixtiunea unei puteri în activitatea alteia este interzisă.

În această ordine de idei, consider că punctul 2 din articolul unic al Legii nr. 297 din 21 decembrie 2012 pentru completarea Codului penal al Republicii Moldova nr. 985-XV din 18 aprilie 2002, remise spre promulgare, limitează dreptul constituțional al Președintelui Republicii Moldova de acordare a grațierii individuale și intră în contradicție cu prevederile art. 6, art. 72 alin. (3) lit. o) și art. 88 lit. e) din Constituție.

Pornind de la cele expuse, în temeiul art. 93 alin. (2) din Constituție, remit Parlamentului, spre reexaminare, Legea nr. 297 din 21 decembrie 2012 pentru completarea Codului penal al Republicii Moldova nr. 985-XV din 18 aprilie 2002 și solicit excluderea punctului 2 din articolul unic al legii.

Cu stimă,

Nicolae TIMOFTI

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

LEGE

pentru completarea Codului penal al Republicii Moldova nr. 985-XV din 18 aprilie 2002

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Articol unic. – Codul penal al Republicii Moldova nr. 985-XV din 18 aprilie 2002 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2009, nr. 72–74, art. 195), cu modificările ulterioare, se completează după cum urmează:

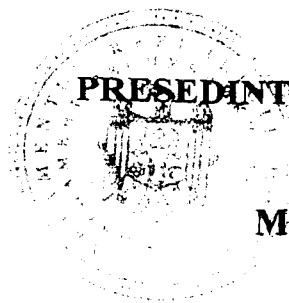
1. Articolul 107 alineatul (3) se completează în final cu textul „, , precum și persoanelor care au săvârșit asupra minorilor infracțiuni prevăzute la art. 171–175¹, 201, 206, 208, 208¹ și 208².”

2. Articolul 108 se completează cu alineatul (5) cu următorul cuprins:

„(5) Grațierea nu se aplică persoanelor care au săvârșit asupra minorilor infracțiuni prevăzute la art. 171–175¹, 201, 206, 208, 208¹ și 208².”

3. Articolul 109 se completează cu alineatul (4) cu următorul cuprins:

„(4) Împăcarea nu se aplică în cazul persoanelor care au săvârșit asupra minorilor infracțiuni prevăzute la art. 171–175¹, 201, 206, 208, 208¹ și 208².”

PRESEDINTELE PARLAMENTULUI

MARIAN LUPU

Chișinău, 21 decembrie 2012.

Nr. 297.

ПАРЛАМЕНТ РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

ЗАКОН

**о внесении дополнений в Уголовный кодекс
Республики Молдова № 985-XV от 18 апреля 2002 года**

Парламент принимает настоящий органический закон.

В Уголовный кодекс Республики Молдова № 985-XV от 18 апреля 2002 года (повторное опубликование: Официальный монитор Республики Молдова, 2009 г., № 72–74, ст.195), с последующими изменениями, внести следующие дополнения:

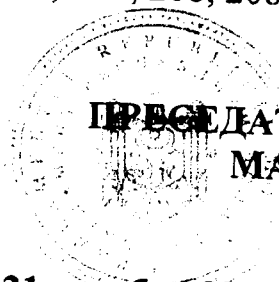
1. Часть (3) статьи 107 дополнить словами «, а также не применяется к лицам, совершившим в отношении несовершеннолетних преступления, предусмотренные статьями 171–175¹, 201, 206, 208, 208¹ и 208².».

2. Статью 108 дополнить частью (5) следующего содержания:

«(5) Помилование не применяется к лицам, совершившим в отношении несовершеннолетних преступления, предусмотренные статьями 171–175¹, 201, 206, 208, 208¹ и 208².».

3. Статью 109 дополнить частью (4) следующего содержания:

«(4) Примирение не применяется в случае лиц, совершивших в отношении несовершеннолетних преступления, предусмотренные статьями 171–175¹, 201, 206, 208, 208¹ и 208².».

**ПРЕСЕДАТЕЛЬ ПАРЛАМЕНТА
МАРИАН ЛУПУ**

Кишинэу, 21 декабря 2012 г.
№ 297.